

Šolski center Ptuj, Poklicna in tehniška elektro šola
Volkmerjeva 19, 2250 Ptuj, Slovenija
tel.:(02) 772-44-11, fax (02) 776-20-21

SEMINARSKA NALOGA

HTML

Avtorji: Uroš Meško, Sašo Jurič, Andrej Mihelač
Mentor: Slavko Murko
Razred: 3.a

Uvod

Kaj sploh HTML pomeni? To je kratica za Hyper Text Markup Language. HTML je vrsta programskega jezika, ki je namenjen za oblikovanje preprostih internetnih strani. Poskušali vas bomo naučiti nekaj preprostih stvari, ki vam bodo omogočale narediti domačo spletno stran.

Kaj potrebujemo

Za čisto preprosto stran potrebujemo samo en program, ki se mu reče Notepad(beležnica) in je priložen vsakemu operacijskemu sistemu Windows. Lahko pa se bi lotili pisanja v kakšen program, ki je namenjen HTMLju. A boste videli, da se boste bolje počutili, če boste svojo stran napisali brez kakšne programske pomoči.

Če še enkrat naštejemo kaj potrebujemo:

- Notepad(Beležnica)
- Malo logičnega sklepanja
- Tale vodič(vsekakor)

Začetek

HTML ukaz prepoznamo po tem, da je pisan takole: `<ukaz>`. Večina ukazov pa je sestavljena iz dveh delov: `<ukaz> </ukaz>`. Tisto, kar je med dvema deloma, je pod vplivom ukaza. Sedaj pa so pogledjmo, kaj mora vsebovati stran.

```
html>
head>
title>Moja spletna stran</title>
</head>
body>
To je moj košček spleta.
</body>
</html>
```

Poglejmo, kaj pa ti ukazi pomenijo:

html> </html> - Ta ukaz zajema celo stran. Prvi del je čisto na vrhu, drugi pa čisto spodaj.

head> </head> - Ta ukaz vpliva na strukturo ter na izgled strani. Pišemo ga med **html>** in **body>**.

title> </title> - V ta ukaz napišemo tisto, kar bi radi, da se pojavi v zgornjem okencu iskalnika.

body> </body> - Pod ta ukaz pa napišemo vse, kar bi radi da stran vsebuje.

Oblika in izgled strani

V tej temi vam bom pokazal, kako narediti svojo stran razširiti, ji spremeniti odzadje,... Najprej se lotimo, kako jo razširiti, da bi jo videlo čim več ljudi. Nekateri iskalniki imajo nekakšne robote, ki brskajo po straneh, na katerih se nahaja njihov URL in to stran potem shranijo v svojo bazo. Spodnja dva pa nam pri tem pomagata. Pod ukaz **<title> </title>** napišemo dva preprosta ukaza.

```
html>
head>
title>Moja spletna stran</title>
meta name="description" content="Slike, nekaj o meni, povezave, šale,...">
meta name="keywords" content="Robert Ravnikar, Slike, računalništvo, povezave">
</head>
body>
```

To je moj košček spleta.

```
</body>  
</html>
```

Razlaga:

meta name="description" content="" - V ta ukaz moramo napisati(predvsem to kaj stran vsebuje), kaj bo na iskalniku napisano zraven povezave do naše strani.

meta name="keywords" content="" - V ta ukaz pa napišemo ključne besede

Ko smo že pri teh gornjih ukazih, bi napisal tukaj še enega. Slovenci uporabljamo šumnike, ki pa jih nažalost brkljalnik ne pokaže, če ne uporabimo enega ukaza. Spodaj pod **head** napišite še:

```
meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
```

Stvari o barvah se določuje v ukazu **body**>. V skoraj vsak ukaz je možno napisati veliko podukazov, ki pomenijo različne stvari. Tudi v ta ukaz lahko to naredimo.

Ozadje

Odzadje lahko naredi barvno ali izberemo kakšno teksturo/sliko iz diska.

```
<body bgcolor="željena barva">
```

ali

```
<body background="\željena tekstura ali slika iz diska">
```

Pri prvem primeru izberemo vrednost/kodo barve. Pri tem nam zelo pomaga kakšen grafični program(npr. Adobe Photoshop), ker ko v njem izbiramo barvo, nam še zraven palete kaže vrednost barve, ki je vidna nekako takole #xxxxxx. Pri drugem primeru pa napišemo ime mape ter ime datoteke(s končnico) in željeno ozadje se bo pojavilo na vaši strani.

Stili črk

Če boste skozi ves tekst uporabljali večinoma enako pisavo ter stil črk/besed/besedila, je najbolje, da si to že na začetku uredimo. Tole spodaj napišemo pod **head**>.

```
style type="text/css">
```

```
<!--
```

```
A{text-decoration: none; font-weight: none}
```

```
A:link{color: none ; text-decoration: none; }
```

```
A:visited{color: none; text-decoration: none;}
```

```
A:hover{color:none; text-decoration: none;}
```

```
A:active{color:none; text-decoration: none;}
```

```
-->
```

```
</style>
```

Razlaga:

style type="text/css"> - To mora ostati nespremenjeno.

<!-- - To tudi.

A{text-decoration: none; font-weight: none} - Tukaj izberemo barvo ter širino pisavo, ki bo ves čas uporabljena.

A:link{color:none ; text-decoration: none; } - Tukaj izberemo barvo povezave(linka) ter obliko(Krepko, ležeče,..)

A:visited{color: none; text-decoration: none;} - Enako kot zgoraj, le da za že obiskani link.

A:hover{color: none; text-decoration: none;} - Spet isto, le da gre tukaj za link, na katerem imamo miškin kazalec.(saj veste, ko greš čez link)

A:active{color: none; text-decoration: none;} - Najbrž ste uganili, da gre spet isto, samo da je tukaj za aktivni link.

--> - Ostane nespremenjeno

</style> - Tudi nespremenjeno

Če smo že pri body, je vredno omeniti tudi še dva, tri ukaze, ki nam polepšajo stran. Mogoče se vam zgodi, da stran ne bo razpotegnjena do konca vseh robov in bo tam še belo. To lahko rešimo na takšen način.

V ukaz **body>** dodamo še podukaze `rightmargin="0"leftmargin="0" topmargin="0">`

Oblikovanje, urejanje besedila

V tej temi pa se pojavi neka posebnost, ki se je zelo hitro navadimo. HTML namreč ignorira premikanja v nove vrstice ter če delamo več presledkov. Tak pač je. Zato pa poznamo ukaz **br>**, ki pa nima drugega dela ter pomeni premik v novo vrstico. Za presledek pa HTML pozna ukaz ** **. Tukaj ste se najbrž vprašali, kaj počne & prek ukazom. Da, HTML ima tudi veliko kopico (kar štal po domače) posebnih znakov. Več o tem čisto spodaj.

Velikost črk

Velikost enostavno določimo s ukazom `font size="x"> Neko besedilo </font>`

Tamle, kjer je X, pa lahko vstavljamo številke od 1-7, lahko pa tudi s predznakom plus ali minus(+1, +2, +3, +4,..., -1, -2, -3, -4,...).

Pisava

Za pisavo pa pozna HTML enostaven ukaz, ki ga napišemo takole:

`font face="Arial"> Počitnice, juhuuuu</font>` - Počitnice, juhuuuu

Tam kje piše "Arial", si mi izberemo poljubno pisavo in seveda potem tudi svoj tekst.

Barva

Spet vam bom podal en ukaz, ki nam spremeni barvo teksta, če je tekst pod vplivom tega ukaza.

`font color="x"> Poljubno besedilo</font>`

Kot vidimo, je to res preprosta stvar. Za barvo pa se ponavadi pišejo te barvne kode/vrednosti, katere sem že omenil malo više.

Vse skupaj

Če želimo vse skupaj zmešati, da bi bil en tekst dosti odštekan, nam ni potrebno pisati takole:

`font size="4"> font face="Arial"> font color="#004455"> Splet je svet.</font> </font> </font>`

Takšno pisanje je brez pomena, pa še veliko časa nam vzame, zato vse stlačimo v en **font>**

`font size="4" face="Arial" color="#004455"> Splet je svet.</font>`

Tole pa mora zgledati takole **Splet je svet.**

Seznami

HTML jezik pozna nekaj ukazov za delanje seznama. A bom omenil samo dva najbolj uporabna.

Seznam, ki ima pred besedo črno pikico:

```
Kaktus je br>
ul>
li> pokončen
li> velik
li> bodeč
li> zelen
</ul>
```

Tole zgornje mora zgledati takole.

Kaktus je

- pokončen
- velik
- bodeč
- zelen

Seznam, ki je oštevljen:

Pri tem pa se spremeni samo ena črka. Namestu **ul>** je **ol>**.

```
Kaktus je br>
ol>
li> pokončen
li> velik
li> bodeč
li> zelen
</ul>
```

Tole zgornje mora zgledati takole.

Kaktus je

1. pokončen
2. velik
3. bodeč
4. zelen

Kot vidite, je to res otročje lahko.

Ko presledek in premik v novo vrstico primeta:

Tudi za to ima HTML poseben ukaz. Ampak se v praksi uporablja (pri meni zelo malo) bolj malo, a včasih pa nam res koristi. To je ukaz **pre>** **</pre>**

```
pre>
1.      2.      R      Z      H
U      8      6      K      7
</pre>
```

Primer

1 . 2 . R Z H

U 8 6 K 7

Ta ukaz upošteva vse premike v nove vrste ter presledke.

Povezave (linki)

Kakšna bi le bila stran, ki ne bi imela nobenih poveav na druge strani ali podobobno. V tej temi vas bom naučil kako ustvarimo povezave, da se odpre v istem oknu, v drugem oknu ter na vrh.

[- Povezava, ki se odpre v istem oknu.](http://www.icevulcano.com)

[- Povezave, ki se odpre v novem oknu.](http://www.icevulcano.com)

[- Povezava, ki nas popelje na vrh strani.](http://www.icevulcano.com)

To so navadne povezave. Namesto Http:// pa lahko vstavimo tudi ftp://. Kot vidite, je tekst, ki bo viden, zapisan tam bolj proti koncu. Tega pa lahko spet oblikujemo po želji. Pri tem moramo pa nekaj paziti. Ko ustvarjamo povezave, pa če bomo stran imeli na kateremu od zastonjskih(free) ponudnikov prsotora na internetu, ne smejo biti povezave narejene takole

Takšen tip povezave pa je napačen, saj le ta ustvari povezavo do vaše datoteke na disku in bo vidna le vam, nikomur drugem.

Sedaj pogledjmo še za E-mail.

Tudi ta ni nič posebnega, le da na začetku dodamo "**mailto:**". Če pa želimo imeti že vpisan Subject pri E-Mailu, pa tem ukazu dopišemo še nekaj.

Slike

Večina strani na internetu ima slike in zakaj jih ne bi imeli tudi vi. Pokazal vam bom, kako sliko vstaviti, jo malo oblikovati, jo okviriti,.. Sliko vstavimo takole:

V tem primeru se bo slika pojavila v takšni velikosti, kot je. Da pa je bolj urejena, pa ji dodamo še nekaj podukazov.

![Slika 1](\slika1.jpg)

Razlaga:

border=" " - Tukaj vpišemo številko debeline okvirja. Če želimo da okvirja ni, napišemo 0.
alt=" " - Tukaj napišemo tisto kar bo vidno, če se bomo s miškinim kazalcem pomaknili na sliko.
width=" " - Tukaj izberete širino slike(lahko tudi v odstotkih), drugače pa v pikslih.
height=" " - Višina slike.
align=" " - V tem podukazu pa izberemo lego slike. Vstavimo lahko še "left", "right", "middle", "top", "bottom".

Toliko o tem. Če združimo malo znanja iz prejšne teme ter iz te, lahko naredimo spet nekaj novega, povezavo na sliko.

To naredimo takole:

```
a href="http://www.icevulcano.com">img src="\slika1.jpg" border="0" alt="IceVulcano"
width="20%" height="130"></a>
```

Če pri sliki ne vstavimo podukaza **border="0"**, se bo okoli slike naredil takšen ne preveč lepi okvir.

Tabele

Le kaj bi brez tabel v HTMLju. Če želimo narediti tekst lepo urejen, povsod do enako dolgega roba, moramo uporabiti tabelo. Za prvi primer bom vzel navadno tabelo 2x2.

```
table>
tr>
td>Leva roka</td>
td>Desna roka</td>
</tr>
td>Leva noga</td>
td>Desna noga</td>
</tr>
</table>
```

Izgled:

Leva roka	Desna roka
Leva noga	Desna noga

Razlaga:

table> </table> - Vse se nahaja znotraj tega ukaza. V njem poznamo tudi več podukazov.

tr> </tr> - Table row. Kot že samo ime pove, se s tem ukazom začne ter konča vrsta.

td> </td> - Ta se vedno nahaja znotraj vseh ukazov ter pomeni en okenček, ki se nahaja v tabeli.

Ukaz **table>** pa vsebuje kar dosti podukazov. No pa si jih nekaj pogledjmo.

```
table border="1" width="25%" bgcolor="#CCCCCC" bordercolor="#999999">
tr>
td>Leva roka</td>
td>Desna roka</td>
</tr>
```

```
td>Leva noga</td>
td>Desna noga</td>
</tr>
</table>
```

Izgled:

Leva roka	Desna roka
Leva noga	Desna noga

Razlaga:

border="" - Kot smo že omenili, gre za debelost okvirja.

align="center" - Kje se bo tabela nahajala na strani. Izbiramo lahko še left, right, ..

bgcolor="#CCCCCC" - Barva odzadja.

bordercolor="999999" - Barva okvirja.

width="25%" - Spet širina.

Včasig pa želimo narediti, da je zgornja vrsta razpotegnjena čez več stolpcev ali obratno (da je en stolpec razpotegnjen čez več njih).

```
table border="1" width="25%" bgcolor="#CCCCCC" bordercolor="#999999">
tr>
td colspan="2">Naslov</td>

</tr>
td>Leva noga</td>
td>Desna noga</td>
</tr>
</table>
```

Izgled:

Naslov	
Leva noga	Desna noga

Kot vidimo, v ukaz **</td>** dodamo podukaz **colspan=""**. V ta podukaz napišemo poljubno število.

Toliko kot bomo vpisali, čez koliko okenc bo razpotegnil eno okence.

Poglejmo si še, kako ustvariti da se stolpci združijo enega.

```
table border="1" width="25%" bgcolor="#CCCCCC" bordercolor="#999999">
tr>
td rowspan="2">Naslov</td>
td>Desna roka</td>
</tr>
td>Desna noga</td>
</tr>
</table>
```

Izgled:

Naslov	Desna roka
	Desna noga

Tukaj pa za razliko od prejšnega napišemo **rowspan=" " "** in že je tu željeni rezultat.

Obrazci

Ko sem se jaz učil HTML, je bila to meni dokaj težka stvar a sedaj ne več. Boste ugotovili, da sploh ni tako zapleteno kot izgleda. Pogledali si bomo, kako vsebino obrazca poslati na E-Mail naslov in pokazal vam bom nekaj osnovnih primirov obrazcev.

Checkbox

Pri tem obrazcu lahko izbiramo več možnosti.

Rad imambr>

```
form action="mailto:Circacevl@dreamtheater.zzn.com" method="post">
input type="checkbox" name="radimam" value="Internet"> Internetbr>
input type="checkbox" name="Rad" value="Nogomet"> Nogometbr>
input type="checkbox" name="Rad" value="Računalnik"> Računalnikbr>
input type="checkbox" name="Rad" value="Igre"&gt;Igre br>
br>input type="submit" value="Poslji">br>
```

Izgled:

Rad imam

- ☐ Internet
- ☐ Nogomet
- ☐ Računalnik
- ☐ Igre

Poslji

Razlaga:

form> </form> - Ta ukaz zajema podukaz, v katerim sporočimo, kaj se bo zgodilo, ko bomo pritisnili gumb Poslji.

action=" " " - Tukaj pa napišemo kam nas bo prestavilo, ko bomo pritisnili pošlji.(na kakšno stran, na e-mail,...)

input type=" " " - Podukaz, v katerega napišemo, kakšne vrste bo obrazec.

name=" " " - Spremenljivka, pod katero se bodo obljukani odgovori shranili.

value=" " " - Vrednost.

Radio

Res se smešno sliši ime tega obrazca, a kaj čmo. Pri tem pa lahko izberemo samo eno stvar.

Najraje imambr>

```
form action="mailto:Circacevl@dreamtheater.zzn.com" method="post">
input type="radio" name="radimam" value="Internet"> Internetbr>
```

```
input type="radio" name="Rad" value="Nogomet"> Nogometbr>
input type="radio" name="Rad" value="Računalnik"> Računalnikbr>
input type="radio" name="Rad" value="Igre">Igre br>
br>input type="submit" value="Poslji">br>
```

Izgled:

Najraje imam

- ☐ Internet
- ☐ Nogomet
- ☐ Računalnik
- ☐ Igre

Poslji

Tukaj pa se spremeni samo **type="checkbox"** v **"radio"**.

Tekst okence

Kadar želimo, da nam nekdo sporoči, kaj bi izboljšal ali pohvalil na strani, naredimo obrazec za tekst(če pa imamo voljo, pa lahko naredimo Guestbook/Knjigo gostov, ki potrebuje malo več znanja).

```
form action="mailto:Circacevl@dreamtheater.zzn.com" method="post">
textarea name="Besedilo" cols="30" rows="5">
Tukaj mi napiši, kaj vse bi na strani popravil/izboljšal/odstranil/dodal....
</textarea>
br>input type="submit" value="Poslji">
```

Izgled:

Poslji

Razlaga:

textarea> </textarea> - Ukaz za ta obrazec.

name=" " - Spremenljivka, pod katero se bo tekst "shranil"

cols=" " - Širina obrazca.

rows=" " - Koliko stolpcev/vrstic bo v obrazcu.

Tisti tekst, ki je vmes ni nujen ampak jst sem ga napisal za lažjo predstavo. Če ga vi nočete imeti v okencu, ga tja enostavno ne napišete.

Posebni znaki

Najbrž se zdaj sprašujete kaj in kdo so ti znaki. To so & , " , « , — in še bi lahko našteval do Vse lepo in prav ko jih pišemo v HTML izvirno kodo. Problem pa se pojavi, ko hočemo, da so ti znaki

vidni na strani. Takrat pa uporabimo posebne ukaze kot so **>** , (**<**) , **"**;)... Vsega tega je preveč da bi našteval, zato obiščite [to stran](#).

Barvne kode

Nekaj barvnih kod.

#FF0000 - rdeča

#0000FF - modra

#FFFF00 - rumena

#00FF00 - zelena

#FF00FF - vijolična

#00FFCC - Svetlo modra

#660000 - Bordo rdeča

#FF9900 - Oranžna

#10284D - Temno modra